

[Formanden]

5 minutter i anden omgang, og jeg giver ordet til ordføreren for forespørgerne, hr. Alfred Hansen, for at han kan begrunde sin forespørgsel.

Begrundelse

Alfred Hansen (DR):

I statsministerens redegørelse til folketinget den 6. november 1979, altså kort efter det sidst afholdte folketingsvalg, kan man i Folketingstidende 1979-80, 2. samling, spalte 13, læse følgende:

»Regeringen agter at videreføre udbygningen af Statens Uddannelsesstøtte med et lovforslag, der inddrager de 16-17-årige under støtten.

Regeringen er opmærksom på de alvorlige problemer, som rejser sig for de uddannelsessøgende i forbindelse med de statsgaranterede lån, og undersøger mulighederne for at påbegynde en ændring af denne låneform.«

Siden har man end ikke fra regeringens side hørt, at man havde planer om at ændre de dyre statsgaranterede bank- og sparekasselån, og heller ikke hørt regeringen ytre sig om, at man burde erstatte dem med statslån, som vi har kendt det indtil 1975. I 1975 vedtog et flertal i folketinget at forlade de hidtidige statslån, som var rente- og afdragsfri i uddannelsestiden, og man gik over til statsgaranterede bank- og sparekasselån.

Udviklingen har imidlertid meget dystert ført bevis for, at de unge uddannelsessøgende de seneste år sættes i en livsgæld, inden deres uddannelse er afsluttet. Det er helt andre vilkår, der hersker i dag, end i 1975. Renten er blevet højere. Det er endnu vanskeligere at få beskæftigelse efter endt uddannelse. Reallønnen er faldet, og det er blevet dyrere at eksistere. Derfor må man spørge regeringen, som vi har gjort i dag med denne forespørgsel, om regeringen overhovedet vil foretage sig noget for at forbedre de uddannelsessøgendes økonomiske forhold, f. eks. ved at søge de statsgaranterede banklån erstattet med statslån, der er rente- og afdragsfri i uddannelsestiden.

Retsforbundet har både i 1977 og den 21. marts 1980 fremsat et forslag til revision af Statens Uddannelsesstøtte. Forslaget blev, første gang det var fremsat, i 1977-78, stemt ned i folketinget, og det forslag, vi fremsatte

den 21. marts 1980, har ikke været til afstemning.

Der er imidlertid tegn på, at folketingets partier er ved at forstå alvoren, og det er naturligvis glædeligt, selv om det er på et meget sent tidspunkt. Således kunne Weekendavisen den 20. marts 1981 oplyse, at hr. Ole Vig Jensen fra det radikale venstre havde sagt:

»Jeg synes næsten, vi er tvunget til at lade en ændring begynde senest 1. august 1982.«

Hr. Chr. Christensen fra kristeligt folkeparti siger i samme nummer:

»Hvis ikke regeringen selv spiller ud nu, kommer vi med et udspil i næste folketings-samling.«

Fru Karen Højte Jensen fra det konservative folkeparti siger:

»Den nuværende ordning er brudt sammen.«

Hr. Bertel Haarder fra venstre siger:

»Der må ske noget. Vi ønsker ikke, at noget menneske skal leve i bundløs gæld.«

Også fru Jytte Andersen fra socialdemokratiet kommer med en kommentar til situationen og siger, at socialdemokratiet har viljen, men ikke pengene. Hertil replicerer hr. Chr. Christensen fra kristeligt folkeparti:

»Hvis socialdemokraterne ikke kan finde pengene, så må vi finde dem.«

Det er en kendt sag, at regeringen og dens tre forligspartier i øjeblikket fører forhandlinger om en eventuel fortsættelse af samarbejdet disse 4 partier imellem vedrørende den økonomiske politik for 1982 og 1983. Jeg vil derfor med spænding se hen til den redegørelse, ministeren vil komme med vedrørende regeringens eventuelle planer. I værste fald, hvis regeringen overhovedet ingen planer har om at forbedre de uddannelsessøgendes økonomiske vilkår, hvis ikke der gøres noget meget hurtigt, så er det ikke bare landmændene og industrien og håndværket, der lider rentedøden, så er det også de uddannelsessøgende, der lider rentedøden.

Besvarelse

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

I løbet af godt og vel det sidste års tid har folketinget haft lejlighed til 3 gange at behandle de uddannelsessøgendes økonomiske forhold. Første gang var i april 1980 med en debat om et forslag til folketingsbeslutning om en reform af Statens Uddannelsesstøtte,